

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

9. In qua parte recipiatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

episcopus potest illam conferre.

Et licet multi multa in hoc scripserint, soli tamen illi verum scripserunt; qui noluerunt sapere plura quam oportet illis, nisi sancto auctoritas proponenda est rationi: vnde et legitur in concilio vniuersali Florentie sub Eugenio III. verumque Armenis auctoritate exposita, cum de hoc sacro fuerunt instrueti, ut patet in literis Eugenii: vnde et Auctor ratione conatus est reddere ex differentia inter Papam & alios episcopos, quoad eminentiam potestatis; quia Papa in plenitudine assumptus est potestatis, reliqui autem in parte solitudinis: in dicta autem synodo, nulla redditur ratio, nisi dispensatio apostolica sedis ex rationali & urgente causa. Quod ideo dixerim ut ratio ab Auctore reddita non parui fiat, sed cum ueneratione suscipiatur, tamquam amplexa a sacro Concilio attribuentem hoc dispensationi apostolice sedis: constat, non dispensare in huiusmodi ad maximam spectare potestatem.

de huiusmodi
quasi

de huiusmodi
quasi

de huiusmodi
quasi

In corp. art.

de huiusmodi
quasi

Homil. 6. in
manifestatione
hominum a
deo. 10. 5.

In corp. ar.

debet hoc sacramentum conferri: & sic non debet omnibus dari.

SED CONTRA est, quod dicitur Act. 2. Spiritus sanctus adueniens repleuit totam domum (per quam significatur ecclesia) & postea subditur, quod repleti sunt omnes spiritu sancto: sed ad illam plenitudinem consequendam hoc sacramentum datur, ergo est omnibus, qui sunt in ecclesia exhibendum.

RESPON. Dicendum, quod (sicut dictum est) per hoc sacramentum promouetur homo spiritualiter in etatem perfectam: hoc autem est de intentione nature, ut omnes qui corporaliter nascuntur, ad perfectam etatem perueniant: sed hoc quandoque impeditur propter corruptibilitatem corporis, quod morte preuenitur, multo autem magis de intentione Dei est oia ad perfectionem perducere, ex cuius imitatione hoc natura participat, vnde & Deut. 3. 2. dicitur, Dei perfecta sunt opera: anima autem ad quam pertinet & spiritualis natiuitas, & spiritualis etatis perfectio, immortalis est: & potest sicut tempore senectutis spiritualitatem natiuitatem consequi, ita tempore iuuentutis vel pueritiæ consequi perfectam etatem: quia huiusmodi corporales etates, anima non preiudicant, & ideo hoc sacramentum debet omnibus exhiberi.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod hoc sacramentum datur ad quandam excellentiam: non quidem vnius hominis ad alium (sicut sacramentum ordinis) sed hominis ad seipsum: sicut idem perfectus uir existens, habet excellentiam ad se puerum.

AD SECUNDUM dicendum, quod (sicut dictum est) etas corporalis non preiudicat anime: vnde etiam in puerili etate homo potest consequi perfectionem spiritualis etatis, de qua dicitur Sap. 4. Senectus uenerabilis est non diuturna, neque numero annorum computata. & inde est, quod multi in puerili etate propter robur Spiritus sancti perceptum, usque ad sanguinem fortiter certauerunt pro Christo.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut Chrysostomus dicit in Homilia de Machabæis, in mundanis agonibus, etatis, ac forme generisq; dignitas requiritur: & ideo seruis ac mulieribus, & senibus ac pueris ad eos aditus denegatur: in celestibus autem, omni persone & etati ac sexui, indiscreta facultate stadium patet. & in Homilia de militia spirituali dicit, apud Deum semineus etiam militat sexus. Mulieres namque semine animo uirili spirituales militas gesserunt: quedam enim interioris hominis uirtute, uiros equauerunt in agonibus martyrum: quedam etiam fortiores uiris extiterunt. & ideo etiam mulieribus hoc sacramentum conferendum est.

AD QUARTUM dicendum, quod (sicut dictum est) anima ad quam pertinet spiritualis etas, immortalis est: & ideo etiam morituris hoc sacramentum dandum est, ut in resurrectione perfecti appareant, secundum illud Eph. 4. Donec occurramus omnes

in uirum perfectum, in mensuram etatis plenitudinis Christi. Et ideo Hugo de sancto Victore dicit, omnino periculosum esset, si ab hac uita sine confirmatione migrare contingeret: non quia damnaretur, nisi forte propter contemptum, sed quia detrimentum perfectionis pateretur: unde etiam pueri confirmati decedentes, maiorem gloriam consequuntur, sicut & hic maiorem obtinent gratiam. Auctoritas autem illa intelligitur, quantum ad hoc, quod morituris non est necessarium hoc sacramentum propter periculum pugne presentis.

ARTICVLVS I. X.
Vtrum hoc sacramentum sit conferendum homini in fronte.

AD NONVM sic proceditur. Videtur quod hoc sacramentum non sit conferendum homini in fronte. Hoc enim sacramentum est perfectiui baptismi, ut supra dictum est: sed sacramentum baptismi conferitur homini in toto corpore, ergo hoc sacramentum non debet conferri solum in fronte.

¶ 2. Prater hoc sacramentum datur ad robur spirituale, ut supra dictum est: sed spirituale robur maxime consistit in corde, ergo hoc sacramentum magis debet conferri supra cor, quam in fronte.

¶ 3. Prater hoc sacramentum datur homini ad hoc, quod libere fidem Christi confiteatur: sed ore fit confessio ad salutem, ut dicitur Roma. 10. ergo hoc sacramentum magis debet conferri circa os, quam in fronte.

SED CONTRA est, quod Rabanus dicit in libro de institutione clericorum, signatur baptizatus christumate in summitate capitis per sacerdotem: per pontificem uero in fronte.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) in hoc sacramento homo accipit spiritum sanctum ad robur spiritualis pugne, ut fortiter etiam inter aduersarios fidei, Christi fidem confiteatur: unde conuenienter signatur christumate signo crucis in fronte propter duo. Primum quidem, quia insignitur signo crucis, sicut miles signo ducis, quod quidem debet esse euidentis & manifestum: inter omnia autem loca corporis humani, maxime frons manifesta est, que quasi nunquam obtegatur: & ideo liniatur confirmatus christumate in fronte, ut in manifesto demonstraret se esse Christianum: sicut & apostoli post acceptum Spiritum sanctum se manifestauerunt, qui prius in coenaculo latebant. Secundo, quia aliquis impeditur a libera confessione nominis Christi, propter duo, scilicet propter timorem & propter uerecundiam: utriusque autem horum signum maxime manifestatur in fronte propter duo, scilicet propter propinquitatem imaginationis, & propter hoc quod spiritus a corde directus ad frontem ascendunt: vnde uerecundati erubescunt, timentes autem pallefcunt, ut dicitur in 4. Ethicorum. & ideo in fronte signatur christumate, ut neque propter timorem, neque propter erubescendum, nomen Christi confiteri pretermittat.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod per baptismum regeneramur ad uitam spirituales, que ad totum hominem pertinet: sed in confirmatione roboramur ad pugnam, cuius signum ferendum est in fronte, quasi in euidenti loco.

AD SECUNDUM dicendum, quod principium fortitudinis est in corde: sed signum apparet in fronte: vnde dicitur Ezech. 3. Ecce dedi frontem tuam durioram frontibus eorum: & ideo sacramentum eucharistia, quo homo

Lib. 1. d. 1. c. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.

Infart. 1. d. 3. c. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.

Lib. 1. c. 30. circa prin.

Ar. 1. c. 4. huius 9.

Ar. 1. c. 4. huius 9.

